

Het adres van het Evangelie

door
Horatius Bonar

Weinige godsdienstige geschriften hebben zoveel uitgaven gekend als het volgende. (Bedoeld wordt de volgende twee hoofdstukken, geschreven door Samuël Pike, vert.). Het is nu bijna honderd jaar in omloop en gedurende al die jaren is het in verschillende afmeting, zowel als traktaat als in boekvorm, compleet of in delen, verschenen. God heeft het opmerkelijk met Zijn zegen willen bekronen, want velen hebben dat kunnen getuigen en bevestigen en doen dat nog. Het is een gids geweest voor de zoekende zondaar en voor de aangevochten gelovige een beproefde troost. De vele edities hebben door de veranderingen geen goed gedaan aan de inhoud, vandaar dat wij een poging wagen om de tekst in haar oorspronkelijke vorm te doen verschijnen.

De boodschap van Samuël Pike

Het eerste gedeelte van dit boekje bestaat uit citaten uit de werken van Samuël Pike, die omstreeks 1760 zijn uitgegeven. De uitgaven van hem verschenen anoniem, waardoor sommigen ze toeschreven aan Dr. Charles Stuart van Dunearn en anderen aan Dr. John Erskine. Wat het aandeel van Dr. Erskine is geweest in het doen verschijnen van de boekjes weet ik niet; wel is het zeker dat hij de schrijver niet is. Zij die in het bezit zijn van de boeken van Pike, zullen de gedeelten zeker tegenkomen, hoewel niet als een afzonderlijke verhandeling. Ook Dr. Stuart was niet de schrijver, hoewel hij in 1790 voor de uitgave zorgde. In zijn voorwoord noemt hij de schrijver als iemand die enige tijd geleden gestorven is, waarbij hij aantekent dat hij hier en daar enkele kleine veranderingen heeft aangebracht.

Ik heb het derde gedeelte eraan toegevoegd, omdat dit meermalen met de andere gedeelten gepubliceerd werd en zeker een zeer gepast slot betekent. Wel menen wij dat het niet van dezelfde schrijver is, hoewel het dezelfde geest ademt en het Evangelie met dezelfde helderheid naar voren brengt. Het werd oorspronkelijk door Mr. Inglis, een baptistenpredikant uit Edinburgh, als brief in het begin van deze eeuw geschreven.

De grote waarde van het gehele werkje is dat het Evangelie hierin zo helder en eenvoudig wordt uiteengezet, dat misverstanden zo veel mogelijk worden vermeden. Dr. Chalmers was gewoon erover te klagen, dat vele predikanten en schrijvers het Evangelie zo voorstellen, dat een zondaar het niet kan opnemen. Wat zij naar voren brengen lijkt wel op het Evangelie, maar hun boodschap is geen blijde tijding. Het Evangelie dat zij brengen, houdt in dat de zondaar eerst iets moet doen of moet voelen, voordat hij zich geschikt mag vinden om zich in de blijdschap van de boodschap te verheugen. Wel wordt verteld dat het Evangelie een zekere mate van vrijheid bevat, maar aan de andere kant wordt gehamerd op voorwaarden, wordt gemaand tot voorzichtigheid en beperkingen, waardoor geen zondaar, zoals hij is, mag denken dat hij vrijheid heeft om in vrede met God te komen. Hem wordt niet verteld dat hij des doods schuldig is, zolang hij nog één enkel ogenblik zonder vrede met God blijft. De noodzakelijkheid om de zondaar aan te sporen tot een onmiddellijk gevolg geven aan "het gebod" om "te geloven in de Naam van de Zoon van God" (1 Joh. 3:23) wordt nagelaten. Vavasor Powel merkt in dit verband op: *"De duivel doet hen denken dat de zonde van het ongelooft de wáre vrees is, en onder dat begrip houdt hij de zondaar ervan af om deze zonde als het grootste kwaad te zien, waardoor God tot een leugenaar*

wordt gemaakt..." De zaligheid wordt op deze wijze niet nabij gebracht, of tenminste niet zo dichtbij dat zij voor de zondaar is, maar er wordt een kloof tussen hem en de Zaligmaker overgelaten. De zondaar wordt aangezet tot bekering, verbrijzeling van hart, doding van de zonden. Als hij hier iets van kent, dan pas is hij gerechtigd om de Zaligmaker te omhelzen. Angstvallig wordt vermeden dat de kloof tussen de zondaar en God spoedig kan worden overbrugd, ja men waarschuwt de mensen ervoor dat dan het gevaar van zelfbedrog groot is. De twijfel wordt zelfs als een bewijs van geloof gezien, alsof er niet geschreven staat: *"Die gelooft is gerechtvaardigd"*, waarvan zij maken: *"Die twijfelt is gerechtvaardigd"*. Op deze wijze wordt het 'twijfelachtig geloof' van de roomse antichrist op een meer subtiële en gevaarlijke manier ingevoerd, waardoor de leer van onze vaders ontkracht wordt. Wat houdt dit anders in dan dat de twijfel het wezen van de ware ootmoed is, dat het voortgaan in twijfelen een teken is van een toenemende nederigheid en dat het vervallen in de wanhopige gedachte dat God hem heeft verlaten en dat de genadetijd voorbij is, als een bewijs wordt gezien van een zeer diep vernederd mens! Zo'n zielsgesteldheid is volgens hen de beste geschiktheid om "arm van geest", "zachtmoedig" en "rein van hart" te worden. Dan pas mag hij vrijmoedigheid hebben om tot Christus te komen en mag hij aanspraak maken op het kruis!

Misvattingen over het Evangelie

Tegenover al deze misvattingen vinden wij in dit boekje het Evangelie als een blijde boodschap voor elke zondaar aangewezen, wat hij ook mag doen en hoe hij zich ook voelt. De schrijver gaat in op de verschillende tegenwerpingen van de zoekende ziel en beantwoordt deze uitdrukkelijk en direct. Al dergelijke tegenwerpingen en problemen zijn niet anders dan vormen van eigengerechtigheid. Zij komen alle hierop neer, en hoeveel ernstige zielen zijn deze misvattingen niet toegedaan, dat zij iets moeten doen om zalig te worden. Als wij hen van deze gedachte proberen af te brengen, dan menen zij nog dat zij op deze manier beter geschikt zijn om door Christus verlost te worden. En als wij dit ook onder hun aandacht brengen, dan weer zoeken zij het in hun gevoelens. Zij zijn niet makkelijk van het denkbeeld af te brengen dat deze dwaling niets anders is dan een verkapt arminianisme en op dezelfde lijn staat als de roomse leer van de zaligheid door de werken.

Het is daarom nodig, om in de beantwoording van al deze tegenwerpingen hun eigengerechtigheid aan te tonen en hierin ook hun ongeloof, dat niets anders inhoudt dan een verloochening en ontkenning van de algenoegzaamheid en gepastheid van het werk dat God gedaan heeft. In hun eigengerechtigheid menen zij, dat hun onvrede voortkomt uit hun mislukte pogingen om iets te doen voordat zij vrede kunnen verkrijgen. Zij vragen niets anders dan: *"Wat moet ik doen? Hoe moet ik dat doen?"* Wij zeggen hun dat zij het helemaal mis hebben. God heeft hun niet geboden om iets te doen om vrede met Hem te ontvangen. Hijzelf heeft alles gedaan wat hiervoor nodig is. De Joden vroegen de Heere: *"Wat zullen wij doen opdat wij de werken Gods mogen werken?"* En Jezus antwoordde hen: *"Dit is het werk Gods, dat gij gelooft in Hem Die Hij gezonden heeft"* (Joh. 6:28,29). De stokbewaarder vroeg de apostelen: *"Wat moet ik doen om zalig te worden?"* Hun antwoord was: "Geloof in de Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden" (Hand. 16:30,31). In beide gevallen was de vraag om raad dezelfde. En het antwoord was niets anders dan om het oog af te keren van het doen tot iets dat gedaan is. Zo moet ons antwoord aan de vragende en verslagen ziel altijd in dezelfde vorm worden gegeven. Wij behoren dan dezelfde verderfelijke dwaling tegen te gaan en tevens de heerlijke waarheid aan te wijzen. Indien wij het Evangelie kennen

zullen wij de zoekende zondaar niet eerst vermoeden met hem te zeggen wat hij moet doen of hoe hij moet doen, maar wij zullen hem dadelijk vertellen wat God gedaan heeft.

Het Evangelie niet verduisteren

Laten wij dit nooit uit het oog verliezen, als wij met zielen in aanraking komen die in duisternis zitten. Laten wij altijd zien te voorkomen om hen een andere raad te geven. Zij moeten niet denken dat zij iets moeten voelen of iets moeten doen, voordat zij in de Zoon van God geloven. Dit moeten wij nooit uit het oog verliezen en nooit aanleiding geven om een andere richting in te gaan. De zondaar moet hierbij worden stilgezet. Nooit moeten wij het Evangelie afzwakken onder de pretentie van aan de hulpeloosheid van de zondaar tegemoet te komen. Geef hem geen gelegenheid om de eis van het Evangelie uit de weg te gaan, want hij wordt tot een onmiddellijke aanneming daarvan gedrongen. Ook moeten wij hem niet te verstaan geven dat hij, omdat hij niet kan geloven, wel kan bidden, wachten en de middelen gebruiken. Wij verloochenen onze boodschap en wij zijn deze ontrouw, als wij in de Naam van Hem Die het Evangelie geeft, niet aandringen op een onmiddellijke inwilliging. Dit is het enige wat wij doen kunnen. Als wij in deze zaak trouw handelen, mogen wij een zegen verwachten. Als wij God eren en het Evangelie brengen zoals het werkelijk is, zal God ons eren en Hij zal ons tonen wat voor wonderen Hij door middel van Zijn Evangelie kan werken.

Wij mogen deze stelling nooit verlaten door allerlei vragen over de verdorvenheid van de mens. Naar de Schrift is de mens geheel verdorven, geheel hulpeloos, geheel onmachtig, geheel onbekwaam om te denken, te voelen, te geloven, of één geestelijke waarheid recht te verstaan. Maar zullen wij het Evangelie veranderen om aan deze toestand tegemoet te komen? Zullen wij hem vertellen dat hij zo hulpeloos is dat hij niet kan geloven, maar niet zo hulpeloos dat hij niet kan bidden en de middelen gebruiken? Zullen wij hem niet vertellen dat hij wel een hulpeloos schepsel is, maar dat God hem het Evangelie van Zijn liefde toch voorhoudt en hem beveelt om dat te ontvangen? Wij hebben geen vrijheid gekregen om anders met een zondaar te handelen, hoe vreemd dit voor sommigen ook moge zijn. Het is onze plicht om het Evangelie aan hem te verklaren, zoals God het verklaart en hem, zonder enige middenweg, aan te sporen tot een onmiddellijke aanneming hiervan, daar hij zich anders Gods oneindig ongenoegen op de hals haalt.

John Brown van Haddington schrijft: "Wij moeten oppassen om de zondaars te bewegen zich voor Jezus Christus voor te bereiden, maar hen dringen om tot Hem als hun Zaligmaker te komen, zo schuldig, onrein en verdorven als zij zijn. Wij behoren een mens niet op te wekken om Gods Woord te lezen of te horen. Wij behoeven hem niet tot het gebed of tot overdenking aan te sporen, als middelen om zich voor Christus voor te bereiden, maar als middelen voor de ziel om Christus te ontmoeten. Ook zullen wij hem niet oproepen tot gebed, gehoor, meditatie of zelfs niet om te bidden om geloof, zonder hieraan te verbinden dat hij de aangeboden Zaligmaker moet ontvangen, want zonder geloof is het onmogelijk God te behagen en wat niet uit het geloof is dat is zonde."

Geen voorwaarden tot het heil

Op dezelfde wijze spreekt de schrijver van deze "Korte gedachten": "Wanneer iemand zich inspant om plichten te doen of iets anders, met het doel vrede met God te verkrijgen, spreekt hij hierin de waarheid van het Evangelie tegen. Zijn gehele gedachtegang, de begeerte van zijn hart en de bron van zijn godsdienstige activiteit zijn geheel in strijd met die volmaakte vrijheid van de genade in Christus die het Evangelie

ons voorhoudt en ook tegengesteld aan de vrijheid van de genade..." Verder zegt hij: "Hoewel iemand zelfs alle geschiktheden, beginselen, plichten of iets in zichzelf als deelhebbers in de aanneming bij God mag verloochenen en hij aan de andere kant zijn eigen geloofsdaad als voorafgaande noodzakelijkheid voor zijn rechtvaardiging en vrede in zijn geweten voor God wil aanmerken, dan is hij nog abuis. Onze rechtvaardiging wordt hier afhankelijk gesteld van onze pogingen om te geloven en onze vrede in het geweten is dan het gevolg van onze inspanning. Als wij op de daad van het geloof zien, dan bemerken wij dat deze bijna elke geschiktheid in zich bevat die wij maar kunnen bedenken. Het geloven geschiedt toch ootmoedig, boetvaardig, oprecht, dankbaar en vol van genegenheid, want anders kan het zijn werk niet krachtig doen. Zo worden verootmoediging, boetvaardigheid, oprechtheid en dergelijke, alle naar voren geschoven als nodig voor onze rechtvaardiging en vrede met God. Als hier dan geen sprake is van een vermenging van onze werken met de gerechtigheid van Christus in het stuk van de rechtvaardiging, weet ik het niet meer. Als wij willen vermijden dat deze wijze van benadering als een tegenstelling van het Evangelie wordt beschouwd, voeren wij aan dat de Heilige Geest ons aanzet om zo te handelen, opdat wij gerechtvaardigd mochten worden en vrede met God zouden ontvangen! Zo wordt de Goddelijke Geest, Wiens werk het is om Christus te openbaren en zonder ons toedoen toe te passen, ingebracht om iemand de kracht te geven een daad voort te brengen, die iedere geschiktheid in zich bevat om gerechtvaardigd te worden. En wat is het gevolg hiervan? Dat men geleerd wordt dat de hoop op Gods gunst voortvloeit vanuit het besef dat men deze daad van geloof met alle bijkomende zaken goed heeft uitgevoerd, in plaats van hierop alleen te zien als het ontvangen van wat als een *vrije gave* wordt geschonken. Hoe kan een arme schuldige ziel denken en hoe kan hij een gegronde hoop hebben, als hij deze wijze van voorstelling geheel in strijd vindt met wat hij in zijn binnenste gevoelt? Hij moet of de wanhoop nabij zijn, of zich inspannen om in staat te zijn de daad van geloof als een soort van eerste vereiste voor zijn rechtvaardiging voort te brengen. Maar als te midden van deze ernstige verwarring hem de onmiddellijke vrijheid van de Goddelijke genade door de Geest voorkomt, worden al deze nevels verdreven en al zijn moeilijkheden opgelost. Dan wordt hij dadelijk op een geheel andere manier verlicht en verlost van zijn dienstbaarheid, en door een gezicht en gevoel van vrije, geheel vrije genade, wordt zijn ziel nu levendgemaakt en aangezet tot al die geloofsdaden van ontvangen, omhelzen en vertrouwen, die de Schrift ons voorhoudt, als voortkomend uit een oprecht begrip van de barmhartigheid van God in Christus."

William Arnot van Kennoway sprak in 1780 bij de bevestiging van Ebenezer Brown van Inverkeithing de volgende woorden: "Het is een zaak om Evangeliewaarheden op een vrijblijvende, losse en onsamenvangende manier te noemen, maar een andere zaak om het Evangelie te preken, want tenzij de waarheden en leerstukken van het Evangelie in een evangelische orde en verband worden geplaatst, houden zij op Evangelie te zijn. Bij voorbeeld, wanneer de bekering vòòr het geloof wordt geplaatst, is het geen evangelische bekering; wanneer de liefde vòòr het geloof wordt gezet, is deze onnatuurlijk; maar ook, als het geloof wordt aangeduid als een voorwaarde voor de zondaar om zich de belofte en volheid van het nieuwe verbond eigen te maken, is er sprake van een *wettische voorstelling* van het aandeel van een zondaar in het nieuwe verbond, want het geloof geeft geen recht op de beloften of de inhoud, daarvan; het rust daarop en bepleit het recht dat de vrije belofte in het Evangelie aanbiedt, waarin Christus en al Zijn weldaden hem geschonken worden.... Als een gevoel van de behoefte daaraan van de zondaar wordt vereist om tot Christus te gaan, is dat in het

geheel niet op z'n plaats. Het woord van zaligheid komt tot zondaren, als verloren mensen, en vertoont hun een recht van toegang tot de Zaligmaker, of zij zich dat bewust zijn of niet. Of anders gezegd, wanneer ons aandeel in Christus in meerdere of mindere mate van onszelf moet afhangen; wanneer de beloften of enige zegening daarin begrepen, betrokken worden op onze gesteldheid of plichten, kunnen de waarheden niet op een manier worden gepreekt die met de aard van het Evangelie in overeenstemming is."

Het geloof in Christus is genoeg

In een nummer van het "Gospel Magazine" van 1800, een blad dat gekenmerkt wordt door een ijver voor de gezondheid in het geloof, lezen wij: 'Het enige nodige bestaat hierin, dat onze schuld door het geloof in het bloed van Jezus wordt weggenomen, dat wij door het geloof in de gehoorzaamheid en verzoening van Jezus de vrede met God verkrijgen; dat wij leven, wandelen en voortgaan in het vrije en volle geloof dat het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonde. Niets wordt meer verwaarloosd in de prediking, gesprekken of in de bevinding dan dat. Het is onmogelijk met God te wandelen, zolang wij geen vrede met Hem hebben. Wij kunnen Zijn getuigenis van Jezus niet geloven en ons zegel zetten op deze waarheid en daarbij in de dienstbaarheid van het ongeloof voortgaan. Wat vele goede mannen van het geloof leren, is in dit verband niet van belang. Wat moeten wij met geloof, als wij het voorwerp van het geloof niet voorstellen? De predikanten behoren zich niet tevreden te stellen met over Christus te preken, maar zij behoren Christus werkelijk te verkondigen. Laten zij, in plaats van hun pijnlijke definities over het geloof, de mensen voorhouden dat het *eenvoudig zien op Jezus* het geloof der werking Gods is. Het is niet het preken over het geloof, maar het preken van Christus als het Voorwerp en Onderwerp van het geloof dat de prediking van het Evangelie uitmaakt. Het Evangelie bestaat niet in het uiteenzetten hoe *gelovigen* gerechtvaardigd worden, maar hoe God de *goddelozen* rechtvaardigt."

Ook plaats voor andere waarheden

Maar al houdt de schrijver van de "Korte gedachten" ons steeds de blijde boodschap van wat God gedaan heeft voor, daarmee verliest hij andere waarheden niet uit het oog, waarheden waarvan sommigen in deze tijd zijn afgeweken. Hij beschrijft de Vader in Zijn onvervreembare soevereiniteit en eeuwig voornemen; de Zoon in Zijn bijzonder werk met betrekking tot de Kerk en de Heilige Geest in Zijn directe werkingen in het vernieuwen van de zondaar. Hij laat hen, die door deze leerstukken belemmerd of verward worden, niet in het ongewisse door de blijde boodschap minder blij, minder vrij of minder algemeen te maken. Hij ziet twee parallel lopende zaken voor zich, die op bijzondere punten ver boven 's mensen bevatting gaan en opkomen uit de oneindigheid van de Godheid. Deze zaken zijn, op zichzelf genomen, toch helder en makkelijk te verstaan. Sommigen mogen ze met elkaar in strijd en onverzoenlijk noemen, maar beide kanten rusten op hetzelfde getuigenis van God. Daarom worden wij geroepen om beide kanten te geloven. De schrijver wil daarom het één niet wegredeneren ten koste van het ander, maar hij aanvaardt met zachtmoedigheid het ingeprente Woord, of dat nu over het soevereine voornemen van God gaat, of over de uitzonderlijke rijkdom van Zijn genade. Als wij het één niet geloven, kunnen wij het andere ook niet aanvaarden. God vertelt mij in een duidelijke taal over Zijn voornemen en ik geloof het, omdat Hij het gezegd heeft. Zo rust mijn ziel op het naakte getuigenis van God. Als ik de ene waarheid begin te ontkennen en een andere mening in de woorden invoer, wijk ik van Gods eenvoudig getuigenis af. En als Zijn Woord op één punt wordt ondermijnd, wordt

het op alle punten omver geworpen, zodat mijn ziel niets meer heeft om in het geloof van het Evangelie te rusten. Wat blijft er in het uur van het conflict met het ongelooft anders over dat mijn geweten kan bevredigen of dat een anker voor mijn ziel kan zijn, dan de zekere en eenvoudige verklaring van Gods vrije liefde? Wat kan ik op zo'n ogenblik mijn bestrijder anders antwoorden, als hij begint te spotten met tegenstrijdigheden en mij voorhoudt: "Wat heb je voor recht om Gods Woord over het Evangelie eenvoudig aan te nemen, wanneer je het niet wil betrekken op Gods eeuwig voornemen? Je zegt dat je op Gods Woord rust, maar het is duidelijk datje dat alleen doet, wanneer het je uitkomt. Waar is dan je vrede? Hoe kun je dan vast staan?"

Maar wij onthouden ons van zulke discussies en willen dit geschrift op haar eigen plaats laten. Wij bevelen het aan de zegen van God, aan Hem Wiens vrije genade zo overvloedig is, dat Hij de enige genoegzame rustplaats is voor de vermoeide ziel, of hij nu een gelovige of een zondaar is.

Uit "Geloof en Leef".